

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dispvta^tiones Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Qvibus Vniversa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 5. An Deus antecedenter omnes æqualiter dilexerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

post peccatum damnauit, & in aeternum abiecit. Sed non tam seuerè cum hominibus agit, quos potius ad poenitentiam expectare mauult, ad eamque uult omnes reuerti 2. Petr. 3. Neque eius uoluntas est mors impij, sed ut conuertatur & uiuat. Ezech. 13. Si autem uult impios omnes conuerti, & reuerti ad poenitentiam: consequens est ut eos ad illam iuuet & excitet. Alioquin enim quomodo uellet Deus ut conuertantur, cum non possint conuerti sine eius pramotione & excitatione, ut habet Trident. sess. 6. cap. 5. & can. 3. Et quidem patet ex Scriptura Deum uel ipsos peccatores maximos & obstinatissimos, post plurima grauissimaque scelera iuuisse ad conuersionem ut Pharaonem, Nabuchodonosorem, Manassem Regem, & supra modum rebelles Iudæos mortis Christi reos, de quibus dicebat Matt. 23. *Quoties uolui congregare filios tuos, &c.* Et quorum multi tandem conuersi sunt Actorum 2.

Neque obest illud quod ex Ecclesiaste & Tridentino obijcitur. Nam Ecclesiastis sensus est, quod nemo quidem possit corrigere illum, quem Deus deserit, quamdiu deserit. Sed non inde sequitur, quod Deus aliquem deserat ac despiciat, non ad tempus tantum, sed totaliter & omnino. Tridentinum uero loquitur de gratia habituali, quæ Deus iustificatos non deserit, nisi prius ab illis per peccatum mortale deseratur, ut patet ex uerbis præcedentibus eodem capite.

Quo sensu
is intelligi
debeat?

Notandum tamen hæc non ita esse intelligenda, quasi Deus semper & omnibus auxilia gratiæ offerat usque ad ipsum instans mortis. Sufficit enim si aliquando ante, & aliquoties temporibus opportunis, maxime quando urget grauis tentatio quæ sine gratiæ auxilio uinci non potest: aut quando urget obligatio alicuius præcepti, quod sine eodem auxilio seruari nequit. Et quidem si non daretur sufficiens auxilium ad uincendam tentationem, & seruandum præceptum: non peccaret qui non uinceret, & qui præceptum non seruaret. Quia ubi non est potestas ad oppositum, non est libertas: & ubi non est libertas, non est peccatum. Non peccaret, inquam, hic & nunc, & in eo præcisè, quod non agit id quod non potest. Potuit tamen peccare in causa, quando nimirum per peccatum antecedens reddidit se indignum auxilio, quo caret sua culpa. Atque ita de Pharaone sentisse uidetur D. August. in expositione quarundam propositionum in epistol. ad Roman. cap. 6. ubi sic ait: *Non hoc ergo illi imputatur, quod tunc non obtemperauit, quandoquidem obdurato corde obtemperare non poterat: sed quia talem se præbuit, cui cor obduraretur priori infirmitate.*

Notandum præterea gratiæ auxilia non dari omnibus æqualiter, sed quibusdam maiora, aliis minora: quibusdam plura, aliis pauciora. Et quidem plura & maiora solent accipere illi qui bene uiuunt acceptis, curantque progredi magis ac magis in uia iustitiæ & sanctitatis, per frequentem usum sa-

cramentorum, & exercitium uirtutum sæper naturalium, præcipueque charitatis.

SECTIO V.

An Deus antecedenter omnes æqualiter dilexerit?

Respondeo tamen si Deus antecedenter omnes creaturas intellectuales præordinauit ad gloriam, & omnibus de medijs sufficientibus prouidit, ut huc usque probatum est: non tamen omnes æqualiter dilexit, etiam antecedenter, neque omnibus eadem, aut æqualia media destinauit: estque aliquod discrimen, etiam antecedens, admittendum inter media electis ac reprobis destinata, quamuis nec physica prædeterminatio, nec infallibilis certitudo assequendi effectum, ante præsumum libertatis euentum, admittenda sit.

Prima pars responsi, quod scilicet Deus non omnes æqualiter dilexit, etiam antecedenter, id est, ante, non data occasione ex parte creaturarum, probatur ex inæqualitate gratiarum, quas Deus antecedenter uoluit & pure gratuita distribuit creaturis intellectualibus. Nam Deus, iuxta sententiam D. Thomæ, & communem Theologorum, præuenit Angelos gratis in æqualibus, maiores tribuendo illis, qui naturæ præstantiores erant: ita ut in eorum distributione Deus seruaerit proportionem naturalis perfectionis, & maiores dederit naturis perfectioribus, quarum ope maiorem gratiam sanctificantem assecuta sunt, liberè illis cooperando. Deinde inter homines Deus aliquos præuenit specialiter in benedictionibus dulcedinis, ut ad coronam gloriæ pretiosorem eos perducatur. Ita uero illis planè antecedenter amore & beneficio conferat gratiam singularem & eximiam, uel peculiari & extraordinario prouidentia modo erga illos utatur in ordine ad finem supernaturalem: siue in utero materno, ut contigit Beatæ Virginis, Jeremie, & Ioanni Baptistæ; siue in infantia, ut Nicolao Myrensi, Catharinæ Senensi, & similibus: siue in adulta ætate, ut Mariæ Magdalene, Mariæ Aegyptiacæ, & pluribus aliis, etiam post graua peccata, extraordinarie à Deo præuenit, & ad eximiam sanctitatem uocatis atque perductis. Alios uero communibus tantum & ordinariis uocationibus præuenit: eoque prouidentia modo cum illis se gerit, ut moraliter nequeat ad tam illustrem sanctitatem peruenire. Ac sicut in ordine naturæ magnam intendit & constituit uarietatem inter creaturas quæ inæqualiter eius bonitatem & perfectionem participant: ita & in ordine gratiæ. Cum autem uelle & facere alicui bonum, sit illum diligere: inæqualis illa uoluntas & distributio gratiarum pure gratuita, non est in Deo sine inæqualitate amoris antecedentis, & inæquali affectu non solum circa media, sed etiam circa finem ipsum. Cum enim media expectantur & adhibeantur propter finem: qui uult alicui

media

media præstantiora, in ordine ad finem, magis quæ illi finem desiderat. Atque ita Deus vult magis gloriam illis specialiter dilectis antecedenter. Magis, inquam, etiam intensiue ex parte obiecti, id est maiorem gradum gloriæ. Quia vult & adhibet præstantiora media, ut illorum ope excellentiorem gloriam consequantur, eamque illis optat ex animo: vult enim ut media plenum effectum sortiantur, sicut, re ipsa fiet, nisi per creaturam fieret.

Neque est vllum inconueniens, quod Deus, omnium Dominus, etiam antecedenter, inæqualiter diligat, & in regno cælesti varietatem & distinctionem aliquam intenda. Ex qua tamen inæqualitate, beneficiorum & auxiliorum malè colligunt aduersarij, eos qui sic præueniuntur peculiariter, fuisse electos antecedenter, absolutè & efficaciter: quasi præter huiusmodi electionem non possit esse alia causa, in quam talia beneficia referuntur. Possunt enim procedere ex speciali Dei affectu, quo alios præ alijs diligat, illisque maiorem gloriæ gradum sperat: qui tamen affectus non fit antecedenter efficaciter & absolutus circa gloriæ assecutionem: sed conditionatus, si nimirum ipsi Dei intentioni, & eius gratiis præuenientibus cooperentur, ut par est. Cuius conditionis defectu, multi, ex iis etiã qui speciali modo præuenti sunt, ut Salomon, & Iudas, à salute exciderunt.

53.
Est ali-
quod di-
scrimen an-
tecedens in-
ter media,
electis &
reprobis
destinata.

Cæterum Deus media decernens siue communia, siue specialia, antecedenter in illa ut valida intendebat, & non in illa quatenus propter culpam creaturæ sæpè non erant effectum habitura. Cõsequenter verò, approbando bonum vsu & permittendo malum, tendebat in id quod contingenter ex libertate voluntatis creaturæ erat euenturum. Neque quærebat ipse hanc differentiam, ut quidã consentirent, alij non: sed ex vero desiderio finis & sensus, decreuit omnia media quæ in tempore tribuit ex eodem affectu: quamuis Deo permittente illa eius dilectio non omnibus profuerit, ne quidem omnibus eximè dilectis & præuentis.

Auxilium
congruum
est maius
beneficium
antecedens.

Secunda pars cõclusionis, de discrimine antecedenti inter media electis & reprobis destinata, declaratur in hunc modum. Primò, quod Deus eligendo seriem, in qua cognoscebat media illa, quæ ad salutem destinabat electis, esse illis profutura, reprobis minimè bene voluerit specialiter iis qui in illa serie futuri erant beati, & quibus media illa, in iis circumstantiis, quibus eligebantur, futura erant congrua, & efficaciam; illis, inquam, bene voluerit specialiter præ alijs, quibus non talia elegit media, per se ipsum cum est, si sermo sit tantum de benevolentia maiori materialiter: id est, de voluntate dandi bonum aliquo modo maius aut melius accipienti. Est enim euidenter illi melius, id quod illi profuturum est: & maius beneficium est illud, quod quisque prudens, omnibus ritè perpensis, mallet sibi conferri. Nullus autem est qui non mallet sibi conferri gratiam profuturam. Verum quia sensus cõclusionis est, quod fuerit maior Dei benevolentia erga illos, etiam formaliter, dubitari potest quomodo id coherereat cum dictis disp. 19. n. 50. Deum non elegisse

media illa ut profutura, sed tantum ut de se apta prodesse: quo pacto etiam reprobis elegit. Ex quo sequitur non fuisse maiore benevolentiam & beneficentiam formaliter erga vnos, quam erga alios, neque maius beneficium in ratione beneficij. Nã sicut ad hoc, ut actus sit honestus & actus virtutis, non sufficit velle honestum, sed oportet velle honestum quia honestum & quia est honestum: sic ut sit virtus benevolentia & beneficentia, oportet velle bonum quia bonum, seu quia est bonum: & beneficium quia beneficium. Similiterque ut sit maior benevolentia & beneficentia formaliter, oportet velle bonum & beneficium maius formaliter quia maius est, & quia maius est. Atqui media, de quibus loquimur, non sunt generaliter loquendo maius beneficium, nisi quatenus sunt profutura, & quia sunt profutura: ergo si Deus non ea vult & eligit ut profutura, non habet maiorem benevolentiam & beneficentiam formaliter. Adde quod Dei beneficia non sunt æstimanda ex bono vel malo vsu creaturæ. Alioquin prædicatio ordinaria, vel aliqua vocatio communis, quæ alicui est causa conuersionis, esset maius beneficium quam exhibitio personalis Christi, eiusque sermonum exemplorumque virtutis & miraculorum, ad quæ Iudæi non sunt conuersi.

Respondeo Deum non eligere quidẽ prædestinatis media ut profutura, & quia profutura: & reprobis, ut non profutura, absoluta & antecedenti voluntate, ut rectè docent Herice disp. 23. cap. 8. nu. 92. vbi ait: *Passè Deum velle absoluta voluntate dare totam auxilij efficaciam physicam & moralitatem, quin directè velit efficaciam eius. Imò se verum est, prædestinationem absolutam pugnare cum libertate arbitrij, non potest Deus absoluta voluntate velle efficaciam auxilij, de quo longa nobis restat disputatio capite sequenti.* Illo autem capite sequenti fusè probat absolutam intentionem & prædestinationem pugnare cum libertate arbitrij: & Lessius non modo in tract. de gratia, & in disp. de prædest. sanct. sed & in opere longè post edito, de perfectionibus diuinis li. 14. cap. 2. nu. 53. *Abdoct scientiam conditionalem non esse Deo ordinariam regulam distributionis gratiarum, quas electis & reprobis confert. Esset autem regula ordinaria si electis conferretur auxilia ut congrua, in sententia eorum omnium, qui physicam vel moralem prædeterminationem non admittunt. Sed quamuis ita sit, & hæc in parte cum auctoribus illis cõsentiant Dico nihilominus Deum habere affectum voluntatis erga media quæ profutura, & quia profutura: nempe affectum complacentia in eo quod re ipsa proderunt, quodque de facto positum & scientia conditionalis transit in absolutam: eligensque cum illa complacentia, magis bene vult, & confert maius beneficium, etiam formaliter. Porro licet tota præstantia beneficiorum Dei non sumatur ex bono vel malo vsu creaturæ, sed aliqua eorum quibus creaturæ non videntur, habeant aliunde longè maiorem excellentiam, ut patet exemplis in obiectione allatis: nihilominus, tamen beneficium quod datur cum præscientia*

boni vsus futuri, & cum complacencia in eo quod sit profuturum, est maius moraliter ex eo capite. Et in eo differunt media data prædestinatis, ac præcellunt moraliter, quod sint illis profutura finaliter, denturque cum illa complacencia, & speciali benevolentia circa prædestinatos, quibus profutura sunt.

55.

Hæc autem voluntas fuit antecedens & beneficium antecedens, non quidem scientiam conditionalem (implicat enim in adiecto vt Deus elegerit media, quæ præuidit profutura si daret, ante scientiam conditionalem ipsorum: neque id Suares & alij nobis aduersantes affirmant) sed fuit antecedens, id est, ex Deo ipso pro suo mero beneplacito, non ex occasione data ex parte creaturæ: cur hanc totam seriem medicum illi destinaret, præ alia. Nam quod Deus omnes rerum series possibles perfectissimè intelligens, & omnem ordinem rerum, circumstantiarum, & auxiliorum possibilem, tum in hac rerum serie quæ nunc est, tum in alia quavis: cognoscens item per scientiam mediam quid si hunc aut illum ordinem eligeret, & creaturas intellectuales in his aut illis circumstantiis poneret, ex parte ipsarum, etiam liberè, futurum esset: elegerit hanc seriem, & hunc ordinem rerum, auxiliorum, & circumstantiarum, in quo præuidit hos vsuros mediis salutis, in eoque sibi complacuerit, præ alio ordine, in quo non erant viui; id à Deo factum est pro suo mero beneplacito. Sicut etiam respectu reproborum, quod elegerit hanc seriem, in qua videbat non viros mediis, præ alia in qua videbat vsuros, volueritque illud permittere, fuit ex Dei beneplacito, atque eatenus antecedenter ex Deo ipso. Absit verò vt elegerit, quia præuidit non vsuros, quod cogitare impium est, & à Dei sinceritate, veroque salutis desiderio planè alienum.

56.

Dices, illud etiam quod nos asserimus, repugnare verò desiderio salutis: Deum scilicet optasse salutem reprobis per ea media, quæ sciebat non esse profutura. Respondéo non ita esse: quia Deus optauit salutem per media illa, non quatenus nihil erant effectura, sed quatenus erant bona & profutura, nisi alitia vel negligentia creaturæ obstitisset. Elegitque seriem illam & ordinem rerum de se bonum & conuenientem, vt talem: quamuis in eo multe perperam futura essent ex malitia vel negligentia creaturarum, quæ Deus permisit, vt libertati & conditioni naturali creaturarum se accommodaret ex officio causæ primæ.

Instabis, quia melius fuisset perituris non creari quam creari, & poni in illo rerum ordine. Ergo Deus non bene illis voluit antecedenti voluntate. Respondéo negando consequentiam. Quia licet non bene voluerit illis, quatenus erant perituri; ta-

men bene voluit quatenus per illi dona poterant salui esse. Neque illis nocuit per se, creando aut dona conferendo: sed ipsi culpa sua sola (loquor de adultis, non de infantibus aut amentibus perperis, quibus omnimò melius erit esse, quam non esse simpliciter) ipsi, inquam, culpa sua solâ perierunt. Quod Deus non voluit, sed permisit tantum. Neque dedit impiis occasionem vt perirent, sed ipsi acceperunt, & quod erat salutare, verterunt in perniciem propriam: E contrario Deus multos reprobos valde dilexit antecedenter, mediisque plurima, & præstantissima tradidit, vt angelis apostatis, Salomoni, & Iudæ proditori.

Manet tamen hæc differentia specialis dilectionis, & beneficii antecedentis inter omnes electos ex vna parte, & reprobos ex altera, quod Deus eligendo seriem illam, in qua videbat media profutura, idque volendo, & approbando pro suo mero beneplacito, ex intentione salutis ipsorum: eos modo speciali, reprobisque non communi, antecedente, id est, à se dilexit, & ad gloriam ordinauit. Licet aliunde, & alia ratione non paucos reprobos antecedenter plus dilexisset, & ad maiorem gloriam per media præstantiora voluisset euehere, quantum in se erat, nisi ipsorum culpa stetit.

Fuit & hæc generalis differentia inter media collata reprobis, & electis, quia Dei beneficentia speciali, & antecedenti, id est, pro mero Dei beneplacito, ex desiderio salutis ipsorum, & intentione finis consequendi, prædestinatis collata ea sunt, quæ per scientiam mediam præuidit Deus certò & infallibiliter effectum habitura; si conferrentur eo tempore, & loco & aliis circumstantiis: in eoque sibi complacuit. Cum è contrario reprobis, prædestinatis Deus non profutura, si darentur hæc, & non alia, stauit tamen hæc dare, & non alia. Licet non sic stauerit, quia præuidit non profutura: sed potius eorum salutem per se intenderit: ita tamen vt quod in contrarium & ex culpa creaturæ præuidit euenturum, voluerit permittere. Similique modo philosophandum est de fauore speciali circa donum perseverandum & ad quavis bona opera supernaturalia.

Sed non est admittenda illa alia differentia inter auxilia efficacia & inefficacia, quam Thomistæ prætendent, quod illa voluntatem physicè prædeterminent, illa non. De qua, quia per Sedem Apostolicam disputare non licet scriptis in lucem editis, dicam tantum id quod apud omnes Catholicos certum esse debet, quodque Thomistæ ipsi non obstante physica prædeterminatione verum esse fatentur: auxilia illa saltem non esse talia, vt illis positis, voluntas non possit non consentire. Primò

quia id aperte repugnat Trident. sess. 6. cap. 5. & can. 4. de finenti liberum arbitrium à Deo motum, & excitatum, posse dissentire se velis, & inspirationem divinam abicere, & Concilio Senonensi celebrato contra Lutherum, in decretis fidei cap. 15. affirmanti, non esse tale Dei trahentis auxilium, cui resisti non possit. Vbi nota utrumque Concilium loqui de auxilio efficaci. Loquitur enim de auxilio, cui liberum arbitrium consentit, & de auxilio trahente, cuius ope currimus in odorem vnguentorum eius, ut addit Senon. paulo post. Secundo, quia repugnat doctrinæ SS. Patrū, quæ hac in parte unanimes, & cōstans fuit, ut id Caluini dissimulare nequiverit. Fateetur enim lib. 2. Infit. cap. 3. nu. 10. multis sæculis traditum fuisse, & creditum hoc modo moyeri à Deo voluntate, ut nostræ sit electionis motio Dei obtemperare, aut refragari. Cui doctrinæ cum ipse refragetur, (qua de causâ dānatus fuit à Trid. cap. & can. sup. citatis) vnicum adducit Augustin. velut sententiæ suæ patronū. Sed neque ille à communi doctrina Patronū, & totius antiquæ Ecclesiæ hac in parte dissentit, sæpiusque liberi arbitrii potestatem in cōsentiendo, vel dissentiendo vocationi diuine prædicat, in illis etiam libris quos contra Pelagium, vel exortam illius hæresis scripsit; ut in lib. de Spiritu & litera, qui est cōtra Pel. cap. 34. *Nemo habet in potestate quid veniat in mentem vel cōsentire vel dissentire proprie voluntatis est, id est, habet in potestate voluntatis, ut consentiat, vel dissentiat. Et is ergo modis cum agit Deus cum anima rationali, ut ei credat (neque enim credere possit quolibet libero arbitrio, si nulla sit suasio, vel vocatione, cui credat) profecto & ipsum velle credere Deus operatur in homine, & in omnibus misericorditer dānā prouenit consentire autem vocationi, sine dissentire, ut dixi, propria voluntatis est, id est, consentimus, aut dissentimus, quia volumus: non autē, quia non aliter possumus. Et si cōsentimus in nostra potestate fuit non cōsentire dissentimus, fuit in nostra potestate nō dissentire. Quod clarius id exponit lib. de dogm. eccl. cap. 21. (Si tamen liber ille Augustini est, ut multi cēsent, & non potius Gennadij) vbi sic habet: *Manet itaque ad querendam salutem, arbitrii libertas, id est, rationalis voluntas, sed ad monem prius Deo, & inuitante ad salutem, ut vel eligat, vel sequatur &c. Inuium ergo salutis nostra Deo miserante habemus: ut acquiescamus salutiferæ inspirationi, nostra potestatis est.**

Et li. 2. de pecc. meritis, & remis. cap. 17. qui planè August. est, ut & alij mox citadi: sic ait: *Gratia Dei est, qua hominū adiuuat voluntate, quæ ut non adiuuentur, in ipsis videtur causa est, non in Deo: quia scilicet non per Deum stat, sed per liberam ipsorum voluntatem, qua, cum possint, nolunt tamen iuuari, & cooperari. Et lib. 3. de lib. arbitrio capit. 1. *Motus, quo huc aut illuc voluntas conuertitur, nisi esset voluntatis, atque in nostra potestate, neque laudandus, cum ad superiora, neque culpandus, homo esset, cum ad inferiora detorquet quasi quendam cardinem voluntatis: neque omnino monendus esset, ut istis neglectis, æterna vellet adipisci, atque ut male nolle**

vinare, vellet autem bene. Et li. de duab. animab. cap. 11. dicit omnibus notū esse neminem esse vituperatione, supplicio dignum, qui id non faciat, quod facere non potest, id est, qui nō habet in libera potestate ut faciat, si velit. Parque est ratio ut non sit laude specialiter & præmio dignus, qui id facit, quod non potest non facere. Et Prosper Augustini discipulus, Pelagij, & Semipelag. æquè hostis, & impugnator, lib. 2. de vocat. Gent. cap. 28. in fine, *Sicut qui crediderunt, iuuantur ut in fide maneam: sic & qui nondum crediderunt, iuuantur ut credant. Et quemadmodum illi in sua habent potestate, ut excant: ita & isti in sua habent potestate ut non veniant: fitque manifestum, quod diuersi, atque innumeris modis omnes homines vult Deus saluos fieri. Sed qui veniunt, Dei auxilio dirigitur: qui non veniunt, sua pertinacia delinuntur. Dei scilicet gratiæ, & auxilio, à quo dirigi potuerunt, si voluissent consentire: sicut & illi potuerunt non dirigi, si voluissent reluctari. Et Hieron. lib. 2. aduersus Iouinian. non longè à principio, *Liberi arbitrii nos condidit Deus: nec ad virtutes, nec ad vitia necessitate trahimur. Alioquin ubi necessitas est: nec damnatio, nec corona est. Et lib. 1. aduersus Pelag. aliqua post initium, *Sic liberum homini seruamus arbitrium, ut Dei per singula adiutorij non negemus: tale scilicet, ut non trahat necessitate ad virtutem, id est ad cōsensum, ut dixit loco prius cita.***

Plura eorundem, aliorumque Patrū testimonia collecta vide apud Di. Rois disp. 42. & 43. de scientia Dei, & alios alibi plura afferuntur tom. 2. disp. 8. sect. 2. nu. 19. Hæc verò in præsentij sufficiunt, tum ad confirmandam conclusionem propositam: tum ad refellendam calumniam eorum, qui dicunt doctrinam istam de libertate indifferentiæ, ad consentiendum Dei vocationi, & auxiliis gratiæ, pertinere ad dogmata Pelagiana: imò summam totius controuersiæ inter Pelag. & Augustin. aliosque Patres eius impugnatores, in eo positam fuisse. Quid enim absurdius esse potest, quam existimare August. Hieron. Prosp. & alios, quorum opera detecta sunt, & conuicta hæresis Pelag. eiusdē hæresis assertores fuisse, illis ipsis in libris, quibus eam ex professo impugnant? Adde quod Augustinus Cæsar. Papp. Prosp. Vinc. Lirin. & alij antiqui affirmant hæresim Pelagij nouam esse, & ante illam inauditam, ut ostēdimus supra sect. 3. At dogma de libertate indifferentiæ erat traditum, & creditum multis ante sæculis, ut agnoscat ipse Calu. loco sup. cit. & Matthias Iliricus Centur. 2. cap. 4. col. 59. Fateaturque illi ipsi, quos modo impugnamus. Nec à quoquam dissimulari potest, tum id sole clarius sit. Itaque falsum est hanc doctrinam ad dogmata Pelagiana, quæ noua erant, pertinere. Neque sine hæresi credi potest Ecclesiam tot sæculis alicui dogmati Pelagiano adhæsisse unanimesi Patrū consensu. Hoc enim est insatiabilem eius destruere. Adde illud dogma Pelagij nusquam haberi inter eius errores reuocatos, & damnatos à D. Augustin. lib. de hæresibus, aliisque locis vbi eorum catalogum rexit, & à cōcili-

illis Palestino Milavit. & Arausico. contra Pelag. & Semipelagian. celebratis: nec à Cœlest. Papa in Epist. ad Episc. Galliar. quam scripsit ad sedandas dissensiones ortas ex occasione contentionsis inter Augustin. & Pelagianos. Atqui si illud erat dogma præcipuum & caput hæresis Pelagianæ, non debuit omitti, sed notari præcipue, & damnari. Denique res satis aperte à Concil. Trident. cap. & can. super citatis, contra Lutherum & Caluinum definita fuit. De concilio autem œcumenicorum infallibilitate in fidei definitionibus dubitare, hæreticum est.

SECTIO VI.

Verum illa dilectio specialis electorum antecedens fuerit efficax electio ad gloriam?

60.
Accedens dilectio specialis electorum non fuit efficax.

Respondeo, licet Deus antecedenter omnes electos dilexerit specialiter, quatenus sciens, & volens elegit illis seriem profuturam, & in eo sibi complacuit: non tamen eos elegit ad gloriam absolutè & efficaciter ante præiusta merita, vel conditiones necessaria ex parte ipsorum: adeoque prædestinatio, quæ est decretum absolutum & efficax dandi gloriam, non fuit antecedens. Ratio est quia licet posita tali dilectione speciali, & electione seriei profuturæ, quam Deus habuit antecedenter, id est, à se gloria sequatur infallibiliter: tamen non sequitur præcisè vi dilectionis, ut se tenet ex parte Dei, neque affectus sui nisi per se sumptis, sed tantum ex hypothesi eventus futuri, quem tamen Deus permitteret non evenire, si creatura vellet oppositum. Deus enim non elegit media ut profutura, & quia profutura; electurus alia si hæc non prodesset: neque talem habet affectum saluandi illos, ut non esset permittendus oppositum, aut statuerit quacunque ratione impedire ut non eveniat: adeoque dilectio illa specialis, & electio, non est voluntas gloriæ efficax simpliciter & ex se, sed tantum in fine eventus, & ex hypothesi voluntatis creatæ non obstituræ, id est, quæ de facto non obstat. Neque Deus pro illo instanti rationis, quo media profutura elegit, vult adhuc efficaciter & absolutè dare illis gloriam: sed tantum conditionatè, si mediis vsuris sunt, quod non videt futurum absolutè, nisi ratione posteriori, post electionem præsuppositam, & vsuræ creaturæ futuram. Hoc enim est obiectum illius sciendi absolute, adeoque illi præsupponitur, ut id à quo aliquo modo pender. Antequam verò electio seriei ponatur, aut ponenda intelligatur, præcedit tantum in Deo scientia conditionata, quod scilicet talis vsus esset, si tale medium poneretur: propter quod Deus non concludit efficaciter & absolutè gloriam dare, sed propter scientiam absolutam, & propter bonum eventum absolutè futurum.

61.
Gravis obiectio obicitur.

Dices, licet præscientia præcedens electione sit tantum conditionata: electio tamè seriei, & gloriæ ad quam refertur series mediorum, absoluta est: & ea posita, scien-

tia conditionata transit hoc ipso in absolutam. Ergo illa electio est absoluta. Estque etiam efficax, quia infallibiliter est habitura effectum, & non potest permittere oppositum. Nam electio & approbatio seriei ut profuturæ, non potest stare cum permissione oppositi. Si enim foret oppositum, non esset valsellectio, aut saltem approbatio seu complacentia.

Respondeo electionem seriei quam Deus elegit, esse quidè absolutam prout est electio talium mediorum quoad substantiam; at non prout est mediorum re ipsa profuturorum. Hæc enim Deus non intendit ut talia, nisi per modum simplicis desiderij: sed antecedenter tendit tantum absolutè & efficaciter in media ut de se valida: in effectum verò, & vsuram, conditionatè si creatura velit cooperari, & cum virtuali permissione abusus. Unde fit, ut electio ad gloriam, quæ præsupponit vsuram & cooperationem, sit pariter conditionata. Posita verò electione seriei, & eventus futuro; scientia conditionata transit quidem in absolutam, sed ratione posteriori propter subordinationem, & veluti deperditam ab illis ut obiectis. Hæc autem electio, & approbatio boni eventus futuri, licet non possit stare cum aduali permissione oppositi, quatenus est electio seriei re ipsa profuturæ, & eius approbatio, que non esset, si futurum esset oppositum: non excludit tamen virtuales permissiones oppositi ex parte subiecti: quatenus Deus non elegit hanc seriem quia profuturam, sed non minus elegisset, quævis profutura non fuisset: & quatenus loco approbationis boni eventus futuri, posuit esse in Deo permissio oppositi, fuissetque re ipsa, si creatura medijs vsuris non fuisset pro sua libertate. Quare electio & dilectio specialis, non est in Deo affectus efficax circa salutem & eventum futurum, licet sit eius approbatio: quia patitur virtuales permissiones oppositi ex parte subiecti. Quemadmodum nos nunquam approbamus & fieri gaudemus, quorum tamen eramus permittendi oppositi, & non quacunque ratione ac totis viribus impedituri.

Instabis quia si Deus non elegit seriem & media ut profutura: ergo eorum præscientia conditionata non est prior electione illa: quippe cui non seruit, nec illi præsupponitur ex natura ipsius, velut directiva, aut velut obiectum illius.

Respondeo primò scientiam conditionatam esse priorè electione ex parte subiecti, & subsistendi consequentia. Quatenus licet Deus re ipsa non eligeret, haberet tamen scientiam conditionatam eius quod futurum esset, si seriem eligeret. Contra verò, non potest eligere, quin sciat quid futurum sit postea electione. Respondeo secundò, scientiam eius quod futurum est, præsupponi ad prudentem electionem secundum ordinem rationis qui est ex parte actuus, ut ostendimus sect. 1. hu. 4. Tertio, scientiam conditionatam boni eventus futuri præsupponi approbationi eiusdem, in qua præcipue consistit specialis illa dilectio Dei erga electos. Est enim

61.
Alia obiectio respicitur.